

Olje- og Energidepartementet
0033 OSLO

Tysvær 03. januar 2022

Tysvær vindkraftverk – Tiltaksplan for støy og skyggekast. Nye opplysninger.

NVE oversendte 05.07.2021 til OED fem klager på vedtak om godkjenning av tiltaksplan for støy og skyggekast- Tysvær vindkraftverk av 09.07.2020. (NVE ref 201605117-398).

Motvind Sørvest og Motvind Tysvær sendte 10. og 15. oktober 2021 inn brev med nye og vesentlige opplysninger til OED. I eposten 10.10.21 ba vi også om et møte med saksbehandlende enhet i OED. Dette er ikke besvart.

Vi gjentar derfor at vi svært gjerne vil ha et møte med OED for å gå igjennom tiltaksplanen for støy og skyggekast. Hvis mulig, kan dette være 19. 20 eller 21 januar i Oslo, alternativet på Teams/Zoom eller tilsvarende på et annet tidspunkt hvis fysisk møte er mulig pga Covid-19 restriksjoner.

1. Erfaringer etter at turbiner ble satt i drift.

Noen vindturbiner i nærheten av Hervik ble satt i drift i slutten av oktober 2021, Støyen fra vindturbinene i Hervikområdet var svært plagsom, med en kraftig svitsjende og brummende lyd. Denne lyden var også svært godt hørbar innendørs, og førte til at naboer ikke fikk sove og ble plaget av migræne. Dette var på avstander fra nærmeste turbin på 1200 til 1800 m. I disse områdene var støyen beregnet av utbygger til under Lden 45dbA. Det støynivået kan ikke være rett. Støyen ble derfor målt med en støymåler type Rion NL-42 utlånt fra Støyforeningen i Oslo. Støyen viste da ca 45-50 dbA LAF, noe som tilsvarer Lden på ca 50-55 dbA. Altså langt over grenseverdien på Lden=45 dbA. Om ønskelig kan dokumentasjonen sendes OED.

Haugesunds Avis hadde 23.11.21 en omfattende reportasje og intervjuer med naboer. En av de sier:

«Det varierer litt etter vindretningen, men jeg hører duringen i stort sett alle rom. Det forverrer migrenen min. Det blir bare mer og mer uutholdelig. Det går på helsen løs, sier hun.»

<https://www.h-avis.no/fikk-sjokk-da-vindmollene-startet-det-gar-pa-helsen-los/s/5-62-1267661>

Også pdf kopi av papiravisen bak i dette dokumentet.

Som sikkert OED er kjent med ble det sendt inn klager over denne svært plagsomme støyen til NVE og OED uten at vi har sett at det er kommet noe svar på disse henvendelsene.

2. Unaturlig Amplitudemodulert støy.

I den senere tid er det kommet fram opplysninger som viser at såkalt «Other Amplitude Modulert støy» er det største kilden til støyplager hos naboene til vindkraftverk. Denne støyen er ikke tatt med i støyberegningene. Som nevnt i brevet 10.10.21 med ref. Vardafjell vindkraftverk i Sandnes innrømmer utbygger at dette er et problem, og sa tidligere i høst at dette var første gang amplitude modulert støy var «oppdaget» i Norge, men det var kjent fra utlandet.

Det er tilsvarende OAM(UAM) støy som når fører til de store plagene i Hervik.

Norwea arrangerte 26.11.21 en teknisk konferanse om bl. annet støy hvor det framgår:

«Jeremy Bass, Senior Technical Manager i RES, forventer flere tilfeller med OAM (Other Amplitude Modulation). Han tror at økende vindparker bidrar til kommende problematikk relatert til grenseverdier for støy. Han har i mange år jobbet i UK hvor i de siste årene har hatt fokus på amplitude modulasjon. Han hevder at lyden fra dette fenomenet kan vise seg å være ekstremt sjenerende for berørte boliger. «

Vedlagt bak i dette dokumentet noen utklipp fra presentasjonen til RES. Iht Tysvær vindpark sin hjemmeside, er RES involvert i utbyggingen av Tysvær vindkraftverk.

Sintef har fått i oppdrag av Miljødirektoratet å utrede dette, men en rapport som skal komme på våren 2022.

«Seniorrydgiver Mats Andreas Giske presenterte deres oppdrag fra miljødirektoratet. SINTEF skriver en rapport om støy fra vindturbiner som skal bidra til og oppdatere kunnskapsgrunnalet. Nye utfordringer som amplitude modulasjon vil ha stor påvirkning på vilkårene i henhold til regelverket for konsesjonsprosessen.»

Ref også kopi av epost fra Miljødirektoratet datert 29.11.21 vedlagt bak i dette dokumentet.

«Vi ser at unaturlig amplitudemodulasjon er plagsomt å leve med, og ønsker derfor å finne ut mer av hva som er kilden til denne lydvariasjonen og hva vi kan gjøre med den.»

NVE deltok med innlegg (om andre temaer) på denne konferansen, så også de er godt kjent med disse problemene.

Link til konferansen:

<https://norwea.no/norwea-mener/2021/11/26/sammendrag-av-norweas-tekniske-konferanse-2021>

3. HKU – Helsekonsekvensundersøkelsen.

Tysvær kommune har lagt ut HKUen på offentlig høring. Her står det bl. annet:

«Det foreligger per i dag heller ingen konkret metodikk eller veiledning for utarbeidelse av en samlet helsemessig konsekvensvurdering av vindkraft. Dette gjør igjen at en helsekonsekvensvurdering av et konkret vindkraftverk nødvendigvis blir noe mangelfull.»

Dette viser at det er et dårlig kunnskapsgrunnlag for å si noe om helsekonsekvensene pga vindturbiner. Dette samme framgår av NVE sin rapport om Nabovirkninger.

For å unngå alvorlige helseskader på berørte naboer av vindkraftverket må derfor førevar prinsippet legges til grunn når tiltaksplanen skal godkjennes. Det er ikke gjort da NVE godkjente tiltaksplanen.

I et kapittel om «Helsekonsekvensvurdering for et utvalg bygninger» framkommer det at det er 11 boliger som kommer på rødt nivå og der de som bor der vil få:

«Økt sannsynlighet for alvorlig helsepåvirkning.»

I tillegg er det 7 boliger som kommer på gult nivå.

Overnevnte er imidlertid basert på det støynivået som er beregnet av utbygger for 1-2 år siden.

Etter at turbinene er kommet i drift viser det seg at støynivået er mye høyere.

I Tysvær er det som kjent ca 150 eiendommer med ca 3-400 personer innenfor en 2 km avstand fra turbinene.

Med denne bakgrunn kan en da estimere at svært mange flere en de 18 boligene som er nevnt ovenfor vil bli plaget/få helseskader av vindturbinene i Tysvær vkv.

4. Støyavtaler

I NVE sitt oversendelsesbrev fra 05.07.21 er det i punkt 3.5 ref til Miljødirektoratets sin veileder.

«NVE viser til Miljødirektoratets veileder M-128. I veilederen pkt. 7.8.6 omtales avbøtende tiltak mot støy fra vindkraftverk»

«NVE forstår den siterte teksten fra veilederen slik at «kompensasjonsordninger» omfatter økonomisk kompensasjon.»

I en epost fra Miljødirektoratet datert 3.12.21 ang støy ifm støy fra Sørmarkfjellet vindkraftverk står det:

«Støyavtaler er privatrettslige avtaler, og er ikke nevnt i vår veileder.»

Det må derfor være feil når NVE bruker Miljødirektoratets sin støyveileder som hjemmelsgrunn for å utbetale penger basert på en privatrettslig støyavtale.

Vi kan da ikke se at det er noe hjemmelsgrunnlag noe sted i lovverket eller på andre måter for å utbetale penger som et kompenserende tiltak der støy og skyggekast fra vindturbiner er over grenseverdiene.

5. Oppsummering

Punktene ovenfor viser at:

- Plagegraden fra vindturbinene er enda større enn det som var fryktet
- Unaturlig Amplitudemodulasjon er ikke tatt med i støyberegningene
- HKU viser at det er «Økt sannsynlighet for alvorlig helsepåvirkning»
- Privatrettslige støyavtaler har ikke noen hjemmel i støyveilederen.

Som nevnt ovenfor håper vi derfor at OED kan sette opp et møte der dette kan gjennomgås.

Med hilsen

For Motvind Sørvest og Motvind Tysvær

Bjarne Jensen
saksbehandler
bjarjens@lyse.net
tlf 91153026

Motvind Sørvest
Marit Brevik
Styreleder

Motvind Tysvær
Hildegunn Flengstad
Styreleder

Vedlegg 1, 2, 3 og 4.

Why Should We Care About AM?

How Do Residents Perceive AM?

- *“sounds like a jet engine and swooshing sound”*
- *that of a jet plane, a pulsing jet engine or a jet plane taking off*
- *“swooshing noise with a roar in the background, like a jet or freight train”*
- *“whooshing of the blades through the air” & “droning in the background”*
- *a “loud rhythmic whooshing”*
- *sounds like “living beside a freight train”*
- *noise described as “standing next to the airport”*
- *“A thumping sound, like distant thunder”*

When & Where is it Happening?

Residents initially observed that:

- annoyance rated as “10 out of 10”
- the noise was mostly present outside their residence not inside
- “noticed by one caller “*often in the late evening and early morning*”, by another as “*mostly present at night*”
- jet plane noise “*causing headaches, nausea and sleeping problems*”
- Some residents complain of noise inside their premises, possibly due to sleeping with a window open.